

Suvestinė redakcija nuo 2005-10-23 iki 2007-10-31

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [80-2357](#), i. k. 0991100NUTA00001019

Nauja redakcija nuo 2005-10-23:

Nr. [1090](#), 2005-10-18, Žin. 2005, Nr. 126-4477 (2005-10-22), i. k. 1051100NUTA00001090

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL VIETOS GYVENTOJŲ APKLAUSOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

1999 m. rugsėjo 20 d. Nr. 1019

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo (Žin., 1994, Nr. [60-1183](#); 1999, Nr. [43-1362](#)) 13 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašą (pridedama).
2. Pavesti Vidaus reikalų ministerijai patvirtinti apklausos dalyvių sąrašo lapo ir apklausos balsų skaičiavimo protokolo formas, jų pildymo pavyzdžius, taip pat apklausos patalpų įrengimo reikalavimų aprašą.

MINISTRAS PIRMININKAS

ROLANDAS PAKSAS

VALDYMO REFORMŲ IR
SAVIVALDYBIŲ REIKALŲ MINISTRAS

SIGITAS KAKTYS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 1019
(Lietuvos Respublikos
Vyriausybės 2005 m. spalio 18 d.
nutarimo Nr. 1090 redakcija)

VIETOS GYVENTOJŲ APKLAUSOS TVARKOS APRAŠAS

1. Vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašas (toliau vadinama – šis Aprašas) reglamentuoja vietos gyventojų apklausos (toliau vadinama – apklausa) subjektus, dalyvius, būdus, organizavimą, rezultatų nustatymą ir naudojimą, apklausą inicijuojančius, organizuojančius ir vykdančius subjektus, jų teises ir pareigas steigiant ar panaikinant Lietuvos Respublikos teritorijos administracinius vienetus, nustatant ar keičiant jų ribas ir centrus.

2. Apklausa rengiama tose teritorijose, kuriose numatoma steigti ar panaikinti Lietuvos Respublikos teritorijos administracinius vienetus, nustatyti ar keisti jų ribas ir centrus. Apklausos tikslai neturi prieštarauti Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams ir kitiems teisės aktams.

3. Apklausos tikslas – sužinoti vietos gyventojų nuomonę dėl:

3.1. naujų savivaldybių steigimo, esamų savivaldybių panaikinimo;

3.2. siūlymų keisti ar nustatyti Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų – savivaldybių ar apskričių – teritorijų ribas ir centrus;

3.3. jų gyvenamosios vietovės teritorijos administracinio priklausymo vienai ar kitai savivaldybei.

4. Apklausos subjektai teritoriniu principu gali būti:

4.1. savivaldybės teritorijos gyventojai;

4.2. seniūnijos teritorijos gyventojai;

4.3. gyvenamosios vietovės (miesto, miestelio, kaimo) gyventojai.

5. Apklausoje turi teisę dalyvauti apklausiamos teritorijos gyventojai, turintys teisę rinkti šios savivaldybės tarybą.

6. Dalyvavimas apklausoje yra savanoriškas ir grindžiamas visuotine lygia teise tiesiogiai ir asmeniškai pareikšti nuomonę.

7. Apklausą skelbia ir koordinuoja Vidaus reikalų ministerija (toliau vadinama – apklausos koordinatorius). Apklausą vykdo vietos gyventojų apklausos vykdymo komisija (toliau vadinama – apklausos komisija).

8. Teisę siūlyti rengti apklausą turi:

8.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

8.2. apklausos koordinatorius;

8.3. apskričių viršininkai;

8.4. savivaldybių tarybos;

8.5. vietos gyventojų apklausos iniciatyvinė grupė (toliau vadinama – iniciatyvinė grupė), kurią sudaro ne mažiau kaip 10 apklausiamos teritorijos gyventojų, turinčių teisę rinkti šios savivaldybės tarybą, ir kuri surenka ne mažiau kaip 10 procentų apklausiamos teritorijos gyventojų, turinčių teisę rinkti šios savivaldybės tarybą, parašų. Gyventojų, turinčių teisę rinkti šios savivaldybės tarybą, skaičius nustatomas pagal gyventojų, kurie per paskutinius įvykusius savivaldybių tarybų rinkimus buvo įrašyti atitinkamos (-ų) rinkimų apylinkės (-ių) rinkėjų sąrašuose, skaičių. Gyventojų parašai turi būti surenkami per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai pradedami rinkti parašai.

Iniciatyvinės grupės prašymas su nurodytais numatomos apklausos tikslais, parašų rinkimo baigiamasis aktas, kurį surašo iniciatyvinė grupė, ir lapai su gyventojų parašais perduodami apklausos koordinatoriui per savivaldybės administracijos direktorių.

9. Apklauso koordinatorius, gavęs siūlymus dėl apklausos, per 15 dienų juos išnagrinėja ir priima sprendimą dėl apklausos vykdymo.

Sprendime dėl apklausos vykdymo nurodoma apklausos komisijos sudėtis, apklausos komisijos pirmininkas ir jo pavaduotojai, apklausos vykdymo data, vieta ir būdas. Sprendimas įforminamas vidaus reikalų ministro įsakymu.

Jeigu iniciatyvinė grupė nepateikia visų dokumentų, nurodytų šio Aprašo 8.5 punkte, per 15 dienų nuo siūlymų gavimo dienos priimamas sprendimas nevykdyti apklausos ir apie tai informuojama iniciatyvinė grupė.

10. Apklauso komisija sudaroma iš vietos gyventojų. Jeigu apklausoje turi teisę dalyvauti daugiau kaip 5000 vietos gyventojų, vidaus reikalų ministro įsakymu apklausai vykdyti iš apklausos komisijos narių gali būti sudaroma centrinė apklausos komisija, kuriai vadovauja apklausos komisijos pirmininkas, ir apklausos komisijos padaliniai, kuriems vadovauja apklausos komisijos pirmininko pavaduotojai. Į apklausos komisiją turi būti deleguota atstovų iš apskrities viršininko administracijos ir savivaldybės (savivaldybių) administracijos. Kiekviename apklausos komisijos padalinyje gali būti po vieną iniciatyvinės grupės atstovą.

11. Apklauso koordinatorius, priėmęs sprendimą vykdyti apklausą, ne vėliau kaip prieš 20 dienų iki apklausos pradžios informuoja savivaldybės merą ir savivaldybės administracijos direktorių apie apklausos tikslus, vykdymo vietą, laiką ir vykdytojus, o savivaldybės administracijos direktorius apie tai skelbia vietos spaudoje, oficialiame tinklalapyje ir skelbimų lentose (ten, kur jos apklausiamoje teritorijoje oficialiai įrengtos) ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki apklausos pradžios. Pakartotinis skelbimas vietos spaudoje skelbiamas ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki apklausos pradžios. Apklauso koordinatorius per savivaldybės administracijos direktorių apklausos komisijai pateikia apklausos dalyvių sąrašo lapus ir jų pildymo pavyzdžius.

12. Apklausiamos teritorijos gyventojų apklausos būdai yra šie:

12.1. tiesioginis gyventojų nuomonės pareiškimas apklausos dalyvių sąrašo lapuose apklausos koordinatoriaus nurodytose vietose bei patalpose ir jo nustatytą dieną nuo 8 iki 20 valandos;

12.2. gyventojų nuomonės pareiškimas sueigoje (sueigose) atviru balsavimu (sueigos šaukiamos tik gyvenamojoje vietovėje ar seniūnijos teritorijoje, kurioje gyvena ne daugiau kaip 2000 gyventojų). Gyventojų sueigos balsavimo rezultatai įrašomi protokole, kurį pasirašo apklausos komisijos pirmininkas ir vietos gyventojų sueigos įgaliotas atstovas.

13. Jeigu apklausama tiesioginiu gyventojų nuomonės pareiškimo būdu, atvykęs į apklausos vietą asmuo pateikia apklausos komisijos nariui asmens tapatybę ir gyvenamąją vietą patvirtinantį dokumentą. Įsitikinęs, kad šis asmuo gyvena apklausiamoje teritorijoje, apklausos komisijos narys įrašo jį apklausos dalyvių sąrašo lape ir duoda pasirašyti po pasirinktu atsakymo variantu – „taip“ arba „ne“.

14. Apklauso klausimas, į kurį gyventojas turi atsakyti „taip“ arba „ne“, turi būti aiškiai suformuluotas, kad dėl turinio nekiltų jokių abejonių. Apklauso dalyvių sąrašo lapai numeruojami ir antspauduojami.

Jeigu apklausos reikia keliems sprendimams priimti, dėl kiekvieno jų balsuojama atskirame apklausos dalyvių sąrašo lape.

15. Apklauso patalpos įrengimo reikalavimus nustato apklausos koordinatorius.

16. Apklauso koordinatoriaus prašymu patalpas apklausai suteikia savivaldybės administracijos direktorius, o jas įrengia ir apklausos komisiją techniškai aptarnauja savivaldybės administracija.

17. Apklauso patalpoje turi būti iškabinti apklausai teikiamas sprendimo projektas (sprendimų projektai) ir šis Aprašas.

18. Apklauso dieną tam skirta patalpa atidaroma tik tada, kai susirenka ne mažiau kaip 3/5 apklausos komisijos narių arba ne mažiau kaip 3/5 apklausos komisijos padalinio narių.

19. Apklauso dalyvis pats pasirašo apklausos dalyvių sąrašo lape po jį tenkinančiu atsakymu. Apklauso dalyvis, kuris dėl fizinės negalios neįstengia pats pasirašyti, gali nurodyti kitą asmenį (išskyrus apklausos komisijos narį ar stebėtoją), kuris vietoj jo pasirašytų.

20. Politinės partijos, asociacijos ir iniciatyvinė grupė turi teisę skirti apklausos stebėtojus. Stebėtojas prieš apklausos pradžią pateikia apklausos komisijos pirmininkui arba jo pavaduotojui jį skyrusios politinės partijos, asociacijos ar iniciatyvinės grupės įgaliojimą ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Apklausos komisijos pirmininkas arba jo pavaduotojas įrašo stebėtoją į stebėtojų sąrašą, nurodydamas stebėtojo vardą, pavardę, jį skyrusią politinę partiją, asociaciją ar iniciatyvinę grupę, įrašymo į šį sąrašą datą, ir duoda stebėtojui pasirašyti.

Negalima atsisakyti įrašyti stebėtoją į stebėtojų sąrašą, jeigu asmuo, kuris turi būti įrašytas, pateikia visus dokumentus, kurie atitinka šio punkto pirmosios pastraipos reikalavimus.

Apklausos stebėtojas turi teisę reikalauti, kad apklausos komisijos pirmininkas, jo pavaduotojai ir nariai, taip pat apklausos patalpoje esantys asmenys laikytųsi Lietuvos Respublikos įstatymų, šio Aprašo ir kitų teisės aktų nuostatų. Apklausos komisijos nariai turi pasirūpinti, kad apklausos stebėtojai apklausos patalpose būtų sudarytos tinkamos sąlygos stebėti, kaip laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų, šio Aprašo ir kitų teisės aktų nuostatų. Stebėtojas, pats pažeidęs Lietuvos Respublikos įstatymus, šio Aprašo ar kitų teisės aktų nuostatas, gali būti išbrauktas iš stebėtojų sąrašo apklausos komisijos arba apklausos komisijos padalinio sprendimu. Apklausos komisijos ar apklausos komisijos padalinio sprendimas priimamas daugiau kaip pusės visų komisijos narių ar visų komisijos padalinio narių balsų dauguma. Dėl padaryto pažeidimo surašomas pažeidimo aktas.

21. Uždarius apklausos patalpą, dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 apklausos komisijos ar apklausos komisijos padalinio narių, surenkami nepanaudoti apklausos dalyvių sąrašo lapai. Dalyvaujant stebėtojams (jeigu tokių yra), šie lapai suskaičiuojami ir jų skaičius nurodomas apklausos balsų skaičiavimo protokole, kurio formą tvirtina apklausos koordinatorius. Po to suskaičiuojami panaudoti apklausos dalyvių sąrašo lapai ir jų skaičius taip pat įrašomas protokole.

Apklausos komisija suskaičiuoja panauduotuose apklausos dalyvių sąrašo lapuose įrašytų dalyvių skaičių, atsakiusiųjų „taip“ ir „ne“ skaičių ir šiuos duomenis įrašo apklausos balsų skaičiavimo protokole.

Apklausos rezultatai sumuojami pagal gyvenamąsias vietas, seniūnijų ir savivaldybių teritorijas.

Jeigu apklausą vykdė apklausos komisijos padaliniai, visi apklausos rezultatai, pasibaigus apklausos vykdymui skirtam laikui, pristatomi centrinei apklausos komisijai, sumuojami ir surašomas baigiamasis apklausos balsų skaičiavimo protokolas.

Apklausos balsų skaičiavimo protokolą pasirašo apklausoje dalyvavę apklausos komisijos nariai. Paskui protokolą pasirašo stebėtojai (jeigu tokių buvo). Jų pastabos, apklausos komisijos narių atskirosios nuomonės pridedamos prie protokolo ir yra neatskiriama jo dalis.

22. Apklausos komisija visus apklausos dalyvių sąrašo lapus (tiek panaudotus, tiek nepanaudotus) ir apklausos balsų skaičiavimo ar sueigos protokolą kitą dieną po įvykusios apklausos pateikia apklausos koordinatoriui.

23. Apklausa laikoma įvykusia, jeigu savo nuomonę apklausai pateiktu klausimu pareiškia ne mažiau kaip 25 procentai apklausiamos teritorijos gyventojų, turinčių teisę dalyvauti apklausoje.

24. Prašymus ir skundus dėl apklausos komisijos sprendimų, apklausos balsų skaičiavimo protokolų surašymo, taip pat kitus prašymus ir skundus dėl šio Aprašo nuostatų pažeidimų nagrinėja apklausos koordinatorius.

Vidaus reikalų ministras dėl šiurkščių pažeidimų (pvz., trukdyta gyventojams pareikšti nuomonę, stengtasi paveikti gyventojų valią, nesilaikyta šiame Apraše nustatytų apklausos procedūrų ir panašiai) gali pripažinti apklausos rezultatus negaliojančiais. Vidaus reikalų ministro įsakyme turi būti nurodyti pažeidimai, dėl kurių apklausos rezultatai pripažįstami negaliojančiais.

25. Apklausos koordinatorius, išnagrinėjęs gautus apklausos dokumentus, prašymus, skundus ir nustatęs, kad apklausa vyko pagal šio Aprašo nuostatas, per 15 dienų priima apklausos rezultatus patvirtinantį sprendimą, kuris įforminamas vidaus reikalų ministro įsakymu, ir apie jos rezultatus informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir savivaldybę (savivaldybes). Savivaldybė (savivaldybės) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo apklausos rezultatų gavimo dienos paskelbia

juos vietos spaudoje, oficialiame tinklalapyje ir skelbimų lentose (ten, kur jos apklausiamoje teritorijoje oficialiai įrengtos).

26. Apklausa turi būti atliekama ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo dienos, kurią turėjo būti vykdoma apklausa, jeigu numatytoji apklausa neįvyko dėl vykdytojų kaltės, arba per 3 mėnesius nuo įvykusios apklausos dienos, jeigu apklausos rezultatai dėl šiurkščių pažeidimų buvo pripažinti negaliojančiais. Sprendimas įforminamas vidaus reikalų ministro įsakymu, kuriame nurodomas naujos apklausos vykdymo laikas.

27. Apklausos rengimo ir vykdymo išlaidas apmoka:

27.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kai apklausa vykdoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės, iniciatyvinės grupės, apklausos koordinatoriaus arba apskrities viršininko iniciatyva;

27.2. savivaldybė iš savo biudžeto, kai gyventojų apklausa vykdoma savivaldybės tarybos iniciatyva;

27.3. kitos institucijos ir fondai pagal susitarimą su apklausos koordinatoriumi.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1429](#), 2001-11-27, Žin., 2001, Nr. 102-3633 (2001-12-05), i. k. 1011100NUTA00001429

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. 1019 "Dėl Vietos gyventojų apklausos tvarkos patvirtinimo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1276](#), 2003-10-14, Žin., 2003, Nr. 98-4402 (2003-10-17), i. k. 1031100NUTA00001276

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. 1019 "Dėl Vietos gyventojų apklausos tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1090](#), 2005-10-18, Žin., 2005, Nr. 126-4477 (2005-10-22), i. k. 1051100NUTA00001090

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. 1019 "Dėl Vietos gyventojų apklausos tvarkos patvirtinimo" pakeitimo